

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 51 0 Rs 218676 24 Rsž
Novi Travnik, 7.10.2025. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudij: Alma Islamović, kao predsjednice vijeća, Aida Pezer-Alić i Denis Trifković, članovi vijeća, u pravnoj stvari tužiteljica 1. E. S., 2. E. H., 3. D. M., 4. G. B., 5. R. M., 6. A. B., 7. I. K., 8. N. M., 9. J. G., 10. J. S., 11. L. V., 12. J. T., 13. M. T., 14. J. Š., zastupane po punomoćniku Berini Krnjić, advokatu iz Travnika, Bosanska 135 protiv tuženog SBK, VLADA SBK, OPĆINSKI SUD U TRAVNIKU, koga zastupa zamjenik kantonalnog pravobranitelja Milica Vukadinović, radi novčanog potraživanja iz radnog spora, v.sp. 16.000,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog protiv presude Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Rs 218676 23 Rs od 27.6.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 7.10.2025. godine donio je slijedeću:

PRESUDU

Žalba tuženog se uvažava, presuda Općinskog suda u Travniku broj: 51 0 Rs 218676 23 Rs od 27.6.2024. godine se preinačava i sudi:

Odbijaju se tužiteljice sa zahtjevom da se obaveže tuženi da tužiteljicama za period od 6.12.2020. godine do 19.4.2023. godine isplati naknadu na ime pripravnosti za rad u iznosima kako slijedi:

- E. S. iznos od 1.771,00 KM
- E. H. iznos od 1.883,00 KM
- D. M. iznos od 1.908,00 KM
- G. B. iznos od 1.909,00 KM
- R. M. iznos od 1.907,00 KM
- A. B. iznos od 1.796,00 KM
- I. K. iznos od 1.646,00 KM
- N. M. iznos od 1.761,00 KM
- J. G. iznos od 128,00 KM
- J. S. iznos od 128,00 KM
- L. V. iznos od 115,00 KM
- J. T. iznos od 128,00 KM
- M. T. iznos od 128,00 KM
- J. Š. iznos od 128,00 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od podnošenja tužbe, tj. 6.12.2023 godine pa do konačne isplate, uz naknadu troškova postupka u iznosu od 4.867,50 KM, sve u roku od 15 dana od dana prijema presude, u cijelosti kao neosnovan.

Obavezuju se tužiteljice da tuženom nadoknade troškove postupka u iznosu od 240,00 KM u roku od 15 dana.

Obrazloženje

Pobijanom presudom usvojeni su zahtjevi tužiteljica da se obaveže tuženi da im za period od 6.12.2020. godine do 19.4.2023. godine isplati naknadu na ime pripravnosti za rad isplati novčane iznose kao izreci.

Protiv presude tuženi je blagovremeno izjavio žalbu zbog pogrešne primjene materijalnog prava, bitnih povreda odredaba parničnog postupka koje se odnose na troškova parničnog postupka, s prijedlogom da drugostepeni sud uvaži žalbu i pobijanu presudu preinači ili da pobijanu presudu ukine, te prema potrebi predmet vrati na ponovni postupak. U žalbi ističe da se iz obrazloženja pobijane odluke jasno može uočiti proizvoljnost u primjeni materijalnih propisa. Sud se neosnovano poziva da su tužiteljice oštećene zbog nedostatka propisa, pa se postavlja pitanje na temelju čega je utvrđena visina naknada bez odgovarajuće pravne norme za utuženi period. Nesporno je da su tužiteljice namještenice kod Općinskog suda u Travniku, kao i da je člankom 26., stavak 2. Granskog kolektivnog ugovora propisana da radniku pripada naknada po osnovu vremena provedenog u pripravnosti za rad, a i visina i način korištenja ovog prava uredit će se propisom iz članka 27, stavak 2. ovog Ugovora ili pravilnikom o radu. Donošenjem Uredbe Vlade SBK/KSB kojom se u članu 3. određuje naknada za pripravnost za rad nositelja pravosudnih funkcija u iznosu od 2,00 KM, za svaki sat proveden u pripravnosti tužiteljice su u odnosu na njih tražile da se utvrdi naknada u visini od 50% iznosa od naknade koja je utvrđena za nositelje pravosudnih funkcija. Uredba o naknadama sudaca i tužitelja donesena je i stupila na snagu 16.3.2023. godine u SBK/KSB. Neosnovano sud utvrđuje da se visina naknade za pripravnost u spornom periodu (06.12.2020. godine — 19.04.2023. godine) može utvrditi na osnovu Uredbe koja je stupila na snagu 16.3.2023. godine. Vlada SBK/KSB je na 155. sjednici održanoj 2.2.2023. godine, donijela Uredbu o naknadama sudaca i tužitelja u pravosudnim institucijama u Srednjobosanskom kantonu, koja je objavljena u „Službenim novinama Srednjobosanskog kantona“, broj 3/23 od 15.3.2023 .godine (u daljnjem tekstu: Uredba) i stupila na snagu sljedećeg dana od dana objave u Službenim novinama. Ustav Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna ("Službene novine SBK/KSB" broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 ispravka teksta, 8 98, 10/2000, 8/03, 2/04 i 14/04) u članu 34. utvrđuje da Kantonalni propisi stupaju na snagu kao što je u njima utvrđeno, ali ne prije nego što budu objavljeni u službenim novinama Kantona. Obzirom da Vlada KSB/SBK u traženom roku nije donijela propis kojim se regulira član 6d. i 6e. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH tj. u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu istog, a da Uredbom nije reguliran način isplate istog, za period od stupanja na snagu Zakona do donošenja Uredbe. Zbog navedenog sud u pobijanoj odluci nije mogao utvrditi naknade za dežurstvo ili pripravnost namještenika suda kao i prema nalazu vještaka koji smo osporavali u postupku, kao i drugim objektivnim razlozima. Uslijed nedostatka propisa koji je trebao biti donesen u roku 30 dana od dana stupanja na snagu Zakona, nije istovremeno uspostavljen djelotvoran mehanizam u slučaju da nadležne Vlade Kantona to propuste učiniti. Zbog toga sud nije mogao utvrditi visinu naknade za pripravnost na osnovu Zakona kojim nije utvrđena visina za spomenuto, a niti na temelju Uredbe koja se ne može primijeniti retroaktivno. Zbog nedostatka kantonalnog propisa, sud nije mogao nadomjestiti propuste te utvrditi presudom propust Vlade Kantona zbog ne donošenja propisa u roku određenim Zakonom, niti je mogao proizvoljno odlučivati o tužbenom zahtjevu tužitelja. Pobijanu presudu tuženi pobijaju i u odnosu na troškove parničnog postupka. Naime, prvostepeni sud je u cijelosti usvojio zahtjev punomoćnika tužitelja koji se odnosi troškove zastupanja tužiteljica, te je dosudio ukupne troškove u iznosu od 4.867,50 KM koji se odnose na sastav tužbe 1.260,0 KM , odloženo pripremno ročište 657,50 KM ,zastupanje na pripremnom ročište 1.335,00 KM i glavnu raspravu u iznosima od po 1.330,00 KM i naknade za vještačenje u iznosu od 280,00 KM. Slijedom naprijed navedenom tužitelji smatraju da je žalba osnovana te se predlaže drugostepenom sudu da istu u cijelosti usvoji na način kako je to i predloženo u uvodu ove žalbe.

Pošto je ispitao prvostepenu presudu u dijelu u kojem se pobija žalbom i po službenoj dužnosti u smislu odredbi člana 221. Zakona o parničnom postupku (Službene novine Federacije BiH broj: 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), drugostepeni sud je zaključio sljedeće:

Žalba je osnovana.

Predmet spora je zahtjev tužiteljica za isplatu naknada plaće po osnovu pripravnosti za rad za period od 6.12.2020.-19.4.2023. godine, čiju osnovanost su zasnivale na odredbama Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 57/22) i Kolektivnim ugovorom („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 6/20 i 11/21).

Iz činjeničnog utvrđenja prvostepenog suda proizilazi sljedeće:

- da je nesporno da su tužiteljice namještenice Općinskog suda u Travniku, kojim se plaće i naknade po osnovu rada isplaćuju u skladu sa Granskim Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH;
- da su tužiteljice u utuženom periodu bile raspoređene u dežurstva, te da im u tom periodu nije isplaćivana naknada za pripravnost, a koja činjenica je i utvrđena vještačenjem po vještaku finansijske struke Ćamilu Ganibegović koji je u svom nalazu utvrdio da je tuženi shodno Zaključku Vlade SBK od 20.4.2023 godine počeo isplaćivati naknadu za pripravnost u iznosu od 1,00 KM po satu pripravnosti za namještenike;
- da je vještak na osnovu dokumentacije u spisu, odnosno rasporeda dežurstava i pripravnosti namještenika za utuženi period sačinio tabelu sa brojem sati za obračun, te je konstatirano da je u utuženom periodu za dane pripravnosti tuženi vršio obračun i isplatu prekovremenih sati, a sve shodno izdatim rješenjima, pa je slijedom navedenog izvršeno umanjenje iskazanih sati u pripravnosti. Rekapitulacijom ukupnih potraživanja vještak je utvrdio obračunske sate, plaćene sate, razliku sati za isplatu te konačan iznos naknade po vrijednosti sata od 1,00 KM, za svaku tužiteljicu pojedinačno.

Na osnovu prednjeg utvrđenja, a shodno zahtjevu tužiteljica, prvostepeni sud primjenom 26. stav 2. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 57/22) i Kolektivnog ugovora („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 6/20 i 11/21) utvrđuje da tužiteljicama pripada naknada za pripravnost i istu dosuđuje u visini utvrđenoj prema Zaključku Vlade SBK od 20.4.2023 godine kojom je propisana visina naknade za pripravnost namještenika i to u visini od 50% iznosa od naknade koja je predviđena za nositelje pravosudnih funkcija, koja je prethodno utvrđena Uredbom Vlade SBK broj 01-02-785/23 od 2.2.2023. godine i to članom 3. je određena naknada za pripravnost za rad nositelja pravosudnih funkcija u paušalnom iznosu od 2,00 KM za svaki sat proveden u pripravnosti.

Naime, pravo na naknadu za pripravnost je utvrđeno Kolektivnim ugovorima, i to Kolektivnim ugovorom za službenike organa uprave i sudske vlasti u FBiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 6/20 i 11/21) koji je u članu 26. propisivao da radniku pripada naknada po osnovu vremena provedenog u pripravnosti za rad, a da će se visina i način korištenja tog prava uredit propisom iz člana 27. stav (2) ovog ugovora ili pravilnikom o radu. Članom 27. stav 2. tog ugovora je bilo propisano da se postupak ostvarivanja prava na naknade i visine

naknada iz stava (1) ovog člana utvrđuju Zakonom ili drugim propisom nadležnih tijela Vlade FBiH, vlada kantona odnosno nadležnih tijela gradova ili općina, uz konsultacije sa reprezentativnim Sindikatima. Članom 26. stav 2. Kolektivnog ugovora za službenike organa uprave i sudske vlasti u F BiH („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine” broj 57/22), koji je važio u dijelu utuženog perioda je u čl. 26. stav 2. bilo propisano identično pravo kao u čl. 26. stav 2. ranijeg ugovora, a u čl. 27. stav 2. da se postupak ostvarivanja prava na naknade i visine naknada iz stava (1) ovog člana utvrđuju Zakonom ili drugim propisom nadležnih tijela Vlade FBiH, uz konsultaciju sa reprezentativnim sindikatom. Dakle, prvostepeni sud pravilno zaključuje da su tužiteljice u toku utuženog perioda imale pravo na naknadu plaće po osnovu vremena provedenog u pripravnosti, koje je bilo propisano Kolektivnim ugovorima, koji nisu regulisali visinu te naknade, propisujući da istu određuje Zakonom ili drugim propisom nadležno tijelo Vlade FBiH, vlade kantona odnosno nadležnih tijela gradova ili općina, uz konsultacije sa reprezentativnim Sindikatima (Kolektivni ugovor iz 2020. i 2021.), dok je Kolektivnim ugovor iz 2022.godine reduciran krug lica samo na nadležna tijela Vlade FBiH, uz konsultaciju sa reprezentativnim sindikatom. Prednja naknada im nije isplaćivana zbog propusta organa iz čl. 27. stav 2. Kolektivnih ugovora da utvrde visinu te naknade, koju je tuženi regulisao Zaključkom Vlade SBK od 20.4.2023 godine utvrdivši visinu naknade za pripravnost namještenika i to u visini od 50% iznosa od naknade koja je predviđena za nositelje pravosudnih funkcija i utvrđena naknada se isplaćuje od donošenja Zaključka. Donošenju tog zaključka je prethodila Uredba Vlade SBK broj 01-02-785/23 od 2.2.2023. godine kojom je u članu 3. je određena naknada za pripravnost za rad nositelja pravosudnih funkcija u paušalnom iznosu od 2,00 KM za svaki sat proveden u pripravnosti.

Na temelju prednjih članova Kolektivnih ugovora sud usvaja tužbeni zahtjev u cijelosti i dosuđuje tužiteljicama naknadu plaće.

Osnovano žalitelj osporava pravilnog i zakonitost pobijane odluke kroz žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava. Naime, prvostepeni sud je odluku zasnovao na odredbama Kolektivnih ugovora cijeneći da je istim priznato pravo na naknadu, a da je Zaključkom tuženog samo utvrđena visina naknade za namještenike u visini do 50% iznosa koji je predviđen za nositelje pravosudnih funkcija, i to pozivajući se na član 26. stav 2. Granskog kolektivnog ugovora, stoga nema mjesta retroaktivnoj primjeni propisa. Zbog propusta tuženog da svojom odlukom utvrdi visinu naknade tužiteljice, kojim je priznato pravo na naknadu, a tuženi koji je bio u obavezi da utvrdi visinu naknade ne mogu trpiti štetne posljedice.

Prednji zaključak prvostepenog suda je pogrešan. Kolektivnim ugovorom jeste propisano pravo tužiteljica na naknadu za pripravnost, ali nije utvrđena visina, niti parametri za obračun visine naknade, uz propisanu obavezu da nadležna tijela Vlade FBiH, vlada kantona, odnosno nadležnih tijela gradova ili općina, uz konsultacije sa reprezentativnim Sindikatima regulišu postupak ostvarivanja i visinu naknade (čl. 27. stav 2. Kolektivnog ugovora iz 2020. i 2021 .godine), odnosno nadležnih tijela Vlade FBiH, uz konsultaciju sa reprezentativnim sindikatom.

Tužiteljice, kao zaposlenice, na koje se nesporno primjenjuju odredbe Kolektivnih ugovora, ovo pravo mogu ostvariti po Kolektivnom ugovoru u vidu dosuđene naknade za pripravnost samo pod uvjetom da je pravo na naknadu propisano važećim Kolektivnim ugovorom koji je na snazi i obavezujući i kada je u skladu sa istim, od strane lica kojem je kolektivnim ugovorom nametnuta takva obaveza, donesena odluka kojom se utvrđuje visina te naknade, pa tuženi, koji je bio u

obavezi tu naknadu nije isplaćivao. U ovim slučajevima tužiteljice svoj zahtjev za isplatu naknada po Kolektivnom ugovoru, uključujući i naknadu za pripravnost, mogu zasnivati na odredbama Kolektivnog ugovora, a sud udovoljavati takvim zahtjevima.

U ovakvoj činjeničnoj i pravnoj situaciji, gdje je pravo na naknadu propisano Kolektivnim ugovorom, ali ne i visina te naknade zbog propusta obveznika iz čl. 27. stav 2. Kolektivnih ugovora da pitanje visine priznate naknade blagovremeno regulišu, zbog čega tužiteljicama priznata naknada nije isplaćivana više godina, prava iz kolektivnog ugovora se ne mogu osnovano ostvarivati pred sudom sa zahtjevom za isplatu te naknade nakon donošenja odluke kojom je utvrđena visina naknade na način da se obračun izvrši u skladu sa parametrima iz te odluke u odnosu na period utuženja prije donošenja te odluke, jer se u tom slučaju radi o retroaktivnoj primjeni propisa na što žalitelj osnovano žalbom ukazuje pozivajući se na Ustav Srednjobosanskog kantona/Kantona Središnja Bosna ("Službene novine SBK/KSB" broj: 1/97, 5/97, 6/97, 2/98, 7/98 ispravka teksta, 8 98, 10/2000, 8/03, 2/04 i 14/04) u koji u članu 34. utvrđuje da Kantonalni propisi stupaju na snagu kao što je u njima utvrđeno, ali ne prije nego što budu objavljeni u službenim novinama Kantona.

Propust pravnih lica iz čl. 27.stav 2. Kolektivnog ugovora se ne može cijeliti u ovakvoj vrsti postupaka, sa ovako iznesenim činjenicama i zahtjevom, u smislu nemogućnosti da tužiteljice trpe štetu, jer zahtjev tužiteljica nije zasnovan na čl. 12. stav 1. tačka c. Zakona zabrani diskriminacije Službeni glasnik BiH" broj 59/09 i 66/16), a u vezi sa čl. 4. stav 6., 11. stav 1., i 15. stav 1. tog Zakona. Na prednje upućuje i odluka Vrhovnog suda FBiH u predmetu broj: 41 0 Rs 095692 24 Rev od 4.3.2025. godine.

Prvostepeni sud je pobijanu odluku, činjenično i pravno jasno i potpuno obrazložio prema standardima i zahtjevima utvrđenim članom 6. Evropske konvencije i članom 191. stav 4. Zakona o parničnom postupku FBiH, po kojima, da bi odluka bila podobna za ispitivanje po uloženom pravnom lijeku, obrazloženje iste mora sadržavati razloge o odlučnim činjenicama u svakom konkretnom predmetu (ovakav stav je zauzeo Vrhovni sud u presudi broj: 46 0 P 006187 12 Rev od 31.10.2013. godine, Ustavni sud BiH u više odluka kao i u odluci Ap-352/04 od 23.3.2005. godine).

Ostale žalbene razloge sud je cijenio, ali ih nije posebno obrazlagao jer nisu od odlučnog značaja (čl.231. ZPP).

Obzirom da je odredbom čl. 397. stav 2. ZPP propisano da kad sud preinači odluku protiv koje je podnesen pravni lijek ili ukine tu odluku i odbaci tužbu, odlučit će o troškovima cijelog postupka ovaj sud nije obrazlagao žalbene navode kojim je osporavana odluka o troškovima postupka, jer isti nisu od značaja.

O troškovima je odlučeno u skladu sa članom 386. stav 1., članom 396. i 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku i Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata (Sl. novine FBiH, broj: 22/04 i 24/04), a u vezi sa članom 31. stav 5. Zakona o advokaturi Federacije BiH (Sl. novine FBiH, broj: 25/02, 40/02, 29/03,18/05, 68/05 i 42/11). Obzirom da je tuženi u konačnom uspio u cijelosti u postupku temeljem čl. 386. stav 1. ZPP pripadaju mu traženi troškovi, koji se sastoje od nagrade za sastav žalbe u iznosu od 240,00 KM obzirom da tuženi na glavnoj raspravi održanoj dana 3.6.2024. godine nije opredijelio troškovnik shodno obavezi

iz čl. 396. stav 2. ZPP. Primjenom prednjih članova sud je odbio tužiteljice sa zahtjevom za naknadu troškova prvostepenog postupka u iznosu od 4.867,50 KM.

Zbog svega navedenog žalba je uvažena kao osnovana i presuda prvostepenog suda preinačena, na osnovu člana 224. stav 1. tačka 5) i člana 229. tačka 4) Zakona o parničnom postupku.

Predsjednica vijeća

Alma Islamović